

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. II. Solvuntur objectiones

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

S. II.

Solvuntur objectiones.

Septuaginta Hebdomades abbreviata sunt super A
populum tuum, & super urbem sanctam tuam, ut
consummaretur pravitas, & finem acciperet pec-
catum, & deleatur iniquitas. Quoloco, de pec-
cato originali loquitur Archangelus, testatur Inter-
pretes. Et de hoc etiam loquitur Deus Isaia 53.
dum ait: Propter scelus populi mei percussus sum, &
propter ulcus quod erat in eis, ut ex Hebræo qui-
dam legunt. Ulcus autem vulnus antiquum est,
quod proinde in nobis rectè significat peccatum
originale, propter quod delendum Filius Dei ve-
nit in mundum. Unde Joan. 1. de Christo dici-
tur: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccatum mun-
di. Quod exponens Glossa ordinaria, de sumpta ex
Beda, ait: Peccatum mundi dicitur originale pec-
catum, quod est commune totius mundi. Nec B
obstat quod in aliquibus versionibus legatur in plu-
rali, peccata mundi, nam peccatum originale, cum
virtualiter multiplex sit, & radix aliorum pecca-
torum, potest in plurali vocari peccata, ut patet ex
Psalm. 5. ubi Propheta Regius ait: Ecce enim in
iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit
me mater mea. Ubi peccatum originale, quod à
matre acceperat, vocat iniquitates, & peccata, quia
omnia alia peccata, quæ per totam vitam perpe-
traverat, in illo virtualiter continebantur, & ab
illo ut à causa & radice pullulabant.

Probatur secundò conclusio: Deus statuit in
tempore carnem sumere, ut totam naturam quæ
in Adamo perierat restauraret: At & si nullum ali-
ud præter originale peccatum fuisset, tota natu-
ra eodem modo perisset, & à jure gloriæ cele-
stis excluderetur: Ergo ad eam sublevandam Chri-
stus venit. Major constat ex supra dictis: Mi-
nor etiam videtur certa, peccatum enim originale
est peccatum totius naturæ, & inficit omnes homi-
nes, ex Adamo per seminalem propagationem
descendentes, atque illis claudij januarum regni cele-
stis, ut in Tractatu de peccatis ostendimus: Ergo
et si nullum aliud præter originale peccatum fuisset,
totum genus humanum perisset, & à jure glo-
riæ celestis excluderetur.

Dico secundò: Solis peccatis actualibus exi-
stentibus, non venisset Christus, ex vi præsentis
decreti.

Conclusio hæc constat ex dictis circa præceden-
tem, si enim liberatio à peccato originali sit pri-
marium & principale motivum Incarnationis, eo
non existente, Christus non venisset, ex vi præ-
sentis decreti, cessante enim sine primario & prin-
cipali alicujus operationis, ipsa operatio cessat.

Confirmatur primò: Una ex rationibus, quæ
juxta SS. Patres specialiter Deum moverunt, ut
povus homini quam Angelo peccanti, per In-
carnationem subveniret, fuit quia per peccatum
primi hominis, tota natura perierat, & à jure glo-
riæ celestis excluderetur, peccatum verò Angelorum,
scilicet Angelis peccantibus, non verò totius naturæ
angelicæ detrimentum attulerat: Sed hæc ratio
cessaret, deficiente peccato originali: Ergo illo
non existente, Verbum Divinum non venisset.

E Confirmatur secundò: Ex vi decreti præsentis,
Verbum Divinum venit in carne passibili & mor-
tali, ut articulo præcedenti ostendimus: Sed pec-
cato originali non existente, caro non fuisset pas-
sibilis & mortalis. nam ut ait Apostolus ad Ro-
man. 8. Per unum hominem peccatum in hunc mun-
dum intravit, & per peccatum mors: Ergo pecca-
to originali non existente, non venisset Christus,
ex vi præsentis decreti.

Tom. IV.

Obijcies primò contra primam conclusio- 78.
nem: Deficiente integrâ ratione motivâ divi-
næ voluntatis & decreti, debet etiam cessare
effectus qui ex illo consequitur: Atqui non existen-
tibus peccatis actualibus, deficeret ratio totalis,
quæ Deum movit ad decernendam Incarnatio-
nem: Ergo illis sublati, & solo originali existen-
te, Christus non venisset, ex vi præsentis decreti.
Major constat, Minor probatur. Totale moti-
vum Incarnationis ab æterno decreto, fuit libera-
tio hominum ab omni peccato, tam originali,
quàm actuali; ut enim dicebamus initio hujus ar-
ticuli, Christus venit non solum ad delendum pec-
catum originale, sed etiam ad tollenda peccata
actualia: Ergo liberatio à solo peccato originali,
non fuit integrum & totale motivum Incarnatio-
nis, atque adeò ipso solo existente, deficeret ratio
totalis quæ Deum movit ad mittendum Filium
suum in mundum.

Confirmatur: Omnia peccata actualia in gene-
re causæ materialis destruendæ, prævisa fuere ante 79.
decretum Incarnationis: Ergo simul cum origi-
nali composuerunt totalem & integram causam
seu rationem motivam decreti Incarnationis.

C Ad objectionem respondeo, concessâ Majori, 80.
negando Minorem, ad cujus probationem, distin-
guo Antecedens: Totale motivum decreti Incar-
nationis fuit liberatio non solum à peccato origi-
nali, sed etiam à peccatis actualibus, prout ad
originale tanquam ad fontem & radicem reduce-
bantur, concedo Antecedens; à peccatis actualibus
seorsim consideratis & independentes ab origina-
li, nego Antecedens, & Consequentiam. Dici-
mus ergo totale quidem & sufficiens motivum
Incarnationis, fuisse reparationem totius naturæ
peccato originali infectæ, sed quia Christus in-
numera diluit crimina, quæ ex illo peccato ut ex
radice procedebant, veluti consequenter & secun-
dario, ad satisfaciendum etiam pro illis Incarna-
tio Verbi Divini ordinata est. Unde dici potest, li-
berationem ab originali peccato fuisse totalem
rationem motivam Incarnationis; liberationem
verò à peccatis actualibus, fuisse illius causam
quodammodo impulsivam. Exemplum est in Sa-
muële, qui ex speciali Dei jussu venit Bethleem ad
ungendum David Regem, tanquam propter fi-
nem primarium aut præcipuum, quo adeptus non
venisset; habuit tamen aliud motivum impulsivum,
scilicet offerendi Deo sacrificium, ut colligitur
ex primi Regum 16. Aliud exemplum est in Me-
dico, qui ad suum amicum alicujus negotii petra-
ctandi causâ venire disponens, & iter aggrediens,
audijt filij ejus gravi aliquo morbo detineri, & ided
promptiori animo ad amicum pergit, ut ejus fili-
um visitet, & curet: ejus enim causa motiva sine
qua non conveniret amicum, est negotium petra-
ctandum; at verò causa impulsiva est curatio filij,
sine qua absolute amicum conveniret, sed non cum
eadem animi promptitudine.

Ad confirmationem, concessâ Antecedente, nego 81.
Consequentiam, quia, ut jam diximus, libe-
ratio hominum à peccatis actualibus, non perti-
nebat per se & primario ad motivum Incarnatio-
nis, sed tantum secundo & ex consequenti, in-
quantum hujusmodi peccata reducebantur ad ori-
ginale, à quo tanquam à radice pullulabant.

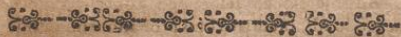
Lil 2

Uade

Unde fallum est quod ex peccato originali & actuali compositum fuerit totale & adequatum motivum decreti Incarnationis; motivum enim primarium & principale illius, fuit deletio peccati originalis; secundarium verò & minus principale, redemptio seu liberatio à peccatis actualibus.

82. Obijcies secundò contra secundam conclusionem: Christus venisset in mundum, etiam si non omnes homines, sed unus solum homo peccasset; Ergo potiori iure venisset, si essent plurium hominum peccata, quam vis non esset in illis peccatum originale. Consequentia patet, Antecedens verò est D. Chrysostomi homil. 3. in Acta Apostol. ubi explicans illa verba, & dederunt eis sortes, sicut: *Unius animæ perditionem tantam habet iacturam, ut nullam ratio possit estimare; etenim si unius animæ salus tantum est, ut ob hanc Filius Dei fieret homo, tantæque pararetur &c.* Quibus verbis clarè docet, propter peccatum solum unius hominis, venturum Christum, etiam si alia futura non essent.

Respondeo, negando Antecedens, & ad illius probationem dico, Chrysostomum verbis illis solum intendere, misericordiam & amorem Christi erga singulos homines commendare, ratione cuius ita affectus erat, ut etiam pro uno peccatore redimendo, si Deus ita decrevisset, libenter vitam & sanguinem effudisset; sed hoc non ostendit quod ex vi præsentis decreti, pro uno solum peccatore Christus venisset.

DISPUTATIO VI

De quidditate Incarnationis.

Ad questionem 2. Divi Thomæ.

Explicatà possibilitate, convenientiâ, & necessitate Incarnationis, & demonstrato fine præcipuo primario & propter quem facta est, consequens est ut de ejus quidditate & essentia differamus, modumque quo unio hypostatica facta est, declaremus.

ARTICULUS PRIMUS.

Utrum unio Verbi incarnati sit facta in natura, vel in persona?

1. Diximus in disputatione præcedenti, circa Verbi Divini Incarnationem, & modum quo unio Verbi Divini cum humanitate in Christo facta est, duos olim fuisse errores omnino oppositos. Primus fuit Nestorii, Patriarchæ Constantinopolitani, qui negabat unionem naturæ humanæ & divinæ in Christo fuisse factam in persona, sive ex hac unionem resultasse unam personam, quæ simul esset Deus & homo; sed dicebat Christum esse personam creatam, atque purum hominem, cui erat Verbum Divinum unitum unioni accidentali. Primò secundum inhabitationem, in quantum scilicet Divinum Verbum habitavit in illo, sicut in templo, specialiori modo quàm in aliis justis. Secundò per unitatem seu conformitatem affectus, in quantum voluntas illius hominis erat semper conformis voluntati Verbi Divini. Tertio secundum operationem, quia dicebat hominem illum fuisse Divini Verbi

instrumentum. Quartò secundum dignitatem honoris, prout scilicet omnis honor qui tribuitur Filio Dei, coeque beatur filio hominis, proprie conjunctionem ad filium Dei. Hinc Christum non Deum, sed Deiferum esse dicebat, & B. Vaginem, non Theologorum, id est Deiparam, sed Kypselon hoc est Christiparam, appellabat. Hinc etiam negabat has locutiones, *Deus est passus*, *Deus mortuus &c.* quas Catholici admittunt, propter communicationem idiomatum.

Secundus error fuit Eutychetis, Dioscori discipuli, qui ut unitatem personæ contra Nestorium servarent in Christo, dixerunt in eo esse unam tantum naturam: ita quod quamvis ante unionem essent duæ naturæ distinctæ, & divina & humana, in unionem tamen coierunt in unam naturam, & dicebant Christi personam ex duabus naturis esse non autem in duabus naturis subsistere. Illud tamen observandum est, Eutychem in hoc discipulo se à Dioscoro, quod dixerit in Christo unam naturam, scilicet divinam, per conversionem naturæ humanæ in illam: Dioscorus verò, & alii Eutychetis Discipuli, crediderunt ex divinitate & humanitate, tanquam ex partibus, factam tulisse nam naturam completam, partim divinam, partim humanam, nimis literaliter usurpantes exemplum S. Ambrosii in suo Symbolo dicentis: *Sicut anima rationalis & caro, unus est homo; ita Deus & homo, unus est Christus.* Hunc modum dicendi sequuntur Armeni, D. Leoni insensibilis, quem in suis sacrificiis anathematizare solent, eò quod errorem illum damnaverit.

S. I.

Uterque error proferbitur, & veritas Catholica stabilitur.

Dico primò: Unio Verbi Divini cum humanitate in Christo, non est facta in natura, ut proinde necessariò asserendum est, Christum duabus constare naturis, divinam scilicet & humanam, in eadem persona Verbi unitis.

Conclusio est certa de fide, ac definita in pluribus Conciliis, præcipue in Calcedonensi auctoritate 1. & 5. in quinta Synodo actione 1. & in sexta act. 11. 13. & 18. & tandem in Lateranensi cap. firmius, colligiturque manifestè ex variis locis Scripturæ, ubi Christus verus Deus & verus homo dicitur, non posset enim sic denominari, nisi divina & humanam naturam constaret.

Ratio etiam suffragatur, nam ut dicitur D. Thomas hic art. 1. tribus modis contingit fieri aliquid unum ex duobus aut pluribus: Primò ex duobus integris, perfectis remanentibus, vel sine ullo ordine unitis, ut ex pluribus lapidibus fit acervus: vel aliquo ordine unitis & dispositis, ut ex lapidibus & lignis, secundum aliquem ordinem dispositis, in domus. Secundò fit unum ex duobus perfectis & distinctis transmutatis, sicut ex elementis fit mixtum. Tertio fit unum ex aliquibus non permixtis, vel permixtis, sed imperfectis, ut ex anima & corpore fit homo. At nullo ex his tribus modis dici potest, divinam naturam & humanam concurrere in Christo ad constitutionem unius naturæ: Ergo dicendum est, unionem Verbi Divini cum humanitate non esse factam in natura. Major patet à sufficienti enumeratione modorum quibus contingit fieri aliquid unum ex duobus, vel pluribus. Minor etiam quod primam partem manifesta est, quia modus ille dicendi potius pertinere videtur ad errorem Nestorii, & aliorum asserentium unionem hanc esse accidentalem.